

KÜLÖNÖS
KÖZZÉTÉTELI LISTA
2023/2024. TANÉV

A 2023/2024-es TANÉV RENDJE

A tanítási napok száma:	180 nap
A szorgalmi idő első tanítási napja:	2023. szeptember 1. (péntek)
A szorgalmi idő utolsó tanítási napja:	2024. június 21. (péntek)
A szorgalmi idő első féléve:	2024. január 19-ig tart
A szülők értesítése az első félévben elért tanulmányi eredményekről:	2024. január 26-ig

Őszi szünet: **2023. október 30-tól november 3-ig tart**
A szünet előtti utolsó tanítási nap 2023. október 27. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2023. november 6. (hétfő).

Téli szünet: **2023. december 21-től 2024. január 5-ig tart**

A szünet előtti utolsó tanítási nap 2023. december 20. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap 2024. január 8. (hétfő).

Tavaszi szünet: **2024. március 28-tól április 5-ig tart**

A szünet előtti utolsó tanítási nap 2024. március 27. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 8. (hétfő).

A 4 TANÍTÁS NÉLKÜLI MUNKANAP FELHASZNÁLÁSA

	Időpont	Felhasználás célja
1. nap	2023. október 16.(hétfő)	Pályaorientációs nap
2. nap	2023.október 6. (péntek)	Tantestületi kirándulás
3. nap	2024. január 29.(hétfő)	Félévi értekezlet
4. nap	2024. június 19.(szerda)	DÖK - program

AZ ISKOLA NYITVA TARTÁSI RENDJE

7:00-tól 18:00-ig

LÉTSZÁMADATOK

Osztály	Összes
	létszám
1.a	23
1.b	21
1. évfolyam	44
2.a	27
2.b	24
2. évfolyam	51
3. a	26
3. b	29
3. évfolyam	55
4. a	28
4. b	27
4. évfolyam	55
Alsó tagozat	205
5. a	25
5. b	27
5. évfolyam	52
6. a	23
6. b	22
6. évfolyam	45
7. a	26
7. b	18
7. évfolyam	44
8. a	14
8. b	18
8. évfolyam	32
Felső tagozat	173
Iskola összes tanulója 378 fő	

PEDAGÓGUSOK

PEDAGÓGUS	ISKOLAI VÉGZETTSÉGE	SZAKKÉPZETTSÉGE	A KÖVETKEZŐ TANÁRGYAKAT TANÍTJA
Szigethy Adrienn igazgatóhelyettes	főiskola szakvizsga egyetem	tanító, ének szakos tanár közoktatási vezető okleveles énektanár	ének
Moraveczné Szabó Ildikó igazgatóhelyettes	főiskola	tanító, ember és társadalom ismeretek speciális szakkollégium	irodalom nyelvtan
Puskás Zsolt igazgatóhelyettes	egyetem	földrajz és történelem szakos tanár	földrajz- történelem
Ali Márta	főiskola szakvizsga	tanító, népművelés szakkollégium közoktatási vezető	1-4. évfolyam
Bachstetter Anita	főiskola	angol-német szakos tanár	angol, német
Balláné Spitz Mariann	főiskola szakvizsga	tanító gyógypedagógus, pszichopedagógia szakos tanár közoktatási vezető	1-4. évfolyam fejlesztés
Bartha Gabriella	főiskola	matematika szakos tanár, mérnöktanár- mérnök informatikus	matematika- digitális kultúra

PEDAGÓGUS	ISKOLAI VÉGZETTSÉGE	SZAKKÉPZETTSÉGE	A KÖVETKEZŐ TANTÁRGYAKAT TANÍTJA
Böröczki Adrienn	főiskola	tanító, vizuális nevelés műveltségi terület	1-4. évfolyam
Für Valentina	egyetem	magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész és tanár	magyar
Garai-Pusztai Ágnes	egyetem	magyar szakos tanár, könyvtáros	könyvtáros
Kertész-Farkas Krisztina	főiskola szakvizsga	tanító	1-4. évfolyam
Kovács Csaba	főiskola	tanító, ember és társadalom	1-4. évfolyam
Lászlóné Durecz Andrea	főiskola egyetem szakvizsga	tanító pedagógiai értékelés és mérés okleveles tanára szakvizsgázott pedagógus mérési-értékelési szakterületen	1-4. évfolyam
Lovász Csaba Árpád	főiskola	földrajz-testnevelés szakos tanár	5-8. évfolyam
Miklós Tímea	egyetem mester fokozat	angol szakos nyelvtanár, okleveles angoltanár	angol
Móricz Károlyné	főiskola szakvizsga	tanító	1-4. évfolyam
Murányiné Varga Beáta	főiskola egyetem szakvizsga	biológia-rajz szakos tanár környezetvédelem szakos tanár környezetvédelmi ökológus okleveles biológia tanár közoktatási vezető	biológia, rajz
Németh Irma	főiskola egyetem szakvizsga	magyar-ének szakos tanár okleveles énektanár közoktatási vezető	ének, néptánc

PEDAGÓGUS	ISKOLAI VÉGZETTSÉGE	SZAKKÉPZETTSÉGE	A KÖVETKEZŐ TANTÁRGYAKAT TANÍTJA
Némethné Molnár Eszter Ágnes	főiskola szakvizsga	tanító, német nyelv műveltségi terület közoktatási vezető	1-4. évfolyam
Pálné Tótszegi Erzsébet	főiskola egyetem	magyar-orsz szakos tanár C1 típusú nyelvvizsga oklevelű némettanár (tanári mesterképzési szak)	magyar német
Pásti Tímea	főiskola szakvizsga	ének-történelem szakos tanár	ének történelem
Ruff Regina	főiskola egyetem szakvizsga	fizika, informatika, technika szakos tanár oklevelű műszaki informatikus	fizika, technika, informatika, erkölcstan
Sabankóné Rédei Zita	főiskola	tanító (magyar nyelv és irodalom) szakvizsga: fejlesztő, differenciáló pedagógiai terület	1-4. évfolyam fejlesztés
Sarokné Varga Anna	főiskola	történelemtanár, állampolgári ismeretek és ének-zene tanár	ének történelem
Siller Edina	főiskola	földrajz-testnevelés szakos tanár	földrajz, testnevelés
Sudár Judit	főiskola	tanító, ember és társadalom műveltségi terület matematika műveltségi terület	1-4. évfolyam
Szalai Ildikó	főiskola szakvizsga	tanító, rajz speciális szakkollégium közoktatási vezető	1-4. évfolyam
Tihanyiné Takács Dóra	főiskola	tanító, német speciális kollégium	1-4. évfolyam
Úr Tünde	egyetem	kémia tanár	kémia

NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ:

Foltin Margit Erzsébet iskolatitkár
Huszta Adrienn pedagógiai asszisztens
Lány Beatrix pedagógiai asszisztens
Tóthné Nagy Éva pedagógiai asszisztens
Varga Alexandra pedagógiai asszisztens

ÉVISMÉTLÉSI MUTATÓK

Évismétlő 2 fő

**Országos
kompetenciamérés
2022**

**Intézményi jelentés
Összefoglalás**

**Dunaújvárosi Móricz Zsigmond Általános
Iskola**

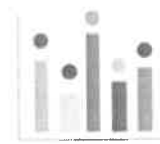
2400 Dunaújváros, Kodály Zoltán utca 7.
OM azonosító: 030031

BELÜGYMINISZTERIUM

OKTATÁSI
HIVATAL

Köznevelési Mérés
Értékelés Osztály

FIGYELEM! Kérjük, tartsa szem előtt, hogy a 2020/2021. tanévtől a képzési formák megváltoztak. A jelentésben szereplő technikai elnevezésű viszonyítási csoportba a technikai képzés és a szakgimnáziumi képzés tartozik. A szakképző iskolák viszonyítási csoportba a szakképző iskolai képzés, a szakközépiskolai képzés és a szakiskolai képzés tartozik.

10. évfolyamon csak a köznevelési intézményekben volt természettudomány mérés, a szakképzési törvény hatálya alá tartozó képzéstípusokban részt vevő tanulók csak a matematika és szövegértés mérésben vettek részt. Így a természettudomány terület esetén a technikai, illetve a szakképző iskolai elnevezésű viszonyítási csoportokba csak a köznevelési törvény hatálya alá tartozó intézmények tartoznak. A résztvevők köre közötti különbségek miatt a 10. évfolyamos mérés országos átlageredményeit természettudomány területen nem lehet összehasonlítani a 6. és 8. évfolyam országos átlageredményeivel.

Az emberi erőforrások minisztere 5/2020. (III. 19.) EMMI határozata értelmében a 2019/2020. tanévi országos kompetenciamérés elmaradt, így nem érhetők el a 2020. évi mérési eredmények.

A létszámtáblázatok tartalma a 2021/2022. tanévi méréstől kezdődően mérési területenként eltérő lehet.

Összefoglalás

Az intézmény létszámadatai

Mérési terület	Évfolyam	Képzési forma	Tanulók száma	
			Összesen	A jelentésben szereplők
Matematika	6.	Általános iskola	45	44
Matematika	8.	Általános iskola	42	42
Szövegértés	6.	Általános iskola	45	44
Szövegértés	8.	Általános iskola	42	42
Természettudomány	6.	Általános iskola	45	44
Természettudomány	8.	Általános iskola	42	42
Angol idegen nyelv	6.	Általános iskola	33	32
Angol idegen nyelv	8.	Általános iskola	26	26
Német idegen nyelv	6.	Általános iskola	12	12
Német idegen nyelv	8.	Általános iskola	16	16

Átlageredmények

Mérési terület	Évfolyam	Átlageredmény (megbízhatósági tartomány)	
		Az intézményben	Országosan
Matematika	6.	1505 (1484;1539)	☹️ 1493 (1492;1494)
Matematika	8.	1710 (1656;1756)	😊 1602 (1601;1603)
Szövegértés	6.	1516 (1485;1550)	😊 1475 (1474;1476)
Szövegértés	8.	1656 (1584;1716)	😊 1535 (1534;1536)
Természettudomány	6.	1548 (1517;1580)	😊 1500 (1499;1501)
Természettudomány	8.	1686 (1640;1754)	😊 1587 (1585;1588)
Angol idegen nyelv	6.	1588 (1521;1670)	😊 1500 (1499;1502)
Angol idegen nyelv	8.	1701 (1623;1800)	😊 1617 (1616;1618)
Német idegen nyelv	6.	1522 (1460;1578)	☹️ 1500 (1498;1502)
Német idegen nyelv	8.	1833 (1763;1901)	😊 1587 (1584;1589)

- ☹️ Az intézmény eredményénél szignifikánsan alacsonyabb az adott érték
- ☺️ Az intézmény eredménye nem különbözik szignifikánsan az adott értéktől
- 😊 Az intézmény eredményénél szignifikánsan magasabb az adott érték

030031 - 001 - Dunaújvárosi Móricz Zsigmond Általános Iskola

2400 Dunaújváros, Kodály Zoltán utca 7.

A feladatellátási hely létszámadatai

Mérési terület	Évfolyam	Képzési forma	Tanulók száma			
			Összesen	A jelentésben szereplők	Jelentésben szereplők és van CSH-indexük*	A 2020. évi eredménnyel is rendelkezők
Matematika	6.	Általános iskola	45	44	6	-
Matematika	8.	Általános iskola	42	42	9	0
Szövegértés	6.	Általános iskola	45	44	6	-
Szövegértés	8.	Általános iskola	42	42	9	0
Természettudomány	6.	Általános iskola	45	44	6	-
Természettudomány	8.	Általános iskola	42	42	9	0
Angol idegen nyelv	6.	Általános iskola	33	32	6	-
Angol idegen nyelv	8.	Általános iskola	26	26	8	0
Német idegen nyelv	6.	Általános iskola	12	12	0	-
Német idegen nyelv	8.	Általános iskola	16	16	1	0

Piros szín jelzi, ha valamely évfolyamon és képzési formában a feladatellátási hely CSH-indexe vagy a 2020. évi eredmények alapján a várható eredmény nem becsülhető megbízhatóan.

* Azok a tanulók szerepelnek a létszámban, akik alapján a feladatellátási hely átlagos CSH-indexe számolható és az adott mérési terület jelentésében szerepelnek. Az egyes mérési területeken a CSH-indexszel rendelkezők száma eltérhet.

Átlageredmények

Mérési terület	Évfolyam	Képzési forma	Átlageredmény (megbízhatósági tartomány)					
			A feladatellátási helyen	Országos	Az első viszonyítási csoport		A második viszonyítási csoport	
					Neve	Eredménye	Neve	Eredménye
Matematika	6.	Ált. isk.	1505 (1484;1539)	☹️ 1493 (1492;1494)	Városi ált. isk.	☺️ 1469 (1467;1471)	Nagy városi ált. isk.	☺️ 1483 (1479;1488)
Matematika	8.	Ált. isk.	1710 (1656;1756)	☺️ 1602 (1601;1603)	Városi ált. isk.	☺️ 1572 (1570;1573)	Nagy városi ált. isk.	☺️ 1582 (1578;1586)
Szövegértés	6.	Ált. isk.	1516 (1485;1550)	☺️ 1475 (1474;1476)	Városi ált. isk.	☺️ 1455 (1453;1457)	Nagy városi ált. isk.	☺️ 1473 (1469;1479)
Szövegértés	8.	Ált. isk.	1656 (1584;1716)	☺️ 1535 (1534;1536)	Városi ált. isk.	☺️ 1507 (1505;1509)	Nagy városi ált. isk.	☺️ 1521 (1518;1526)
Természet-tudomány	6.	Ált. isk.	1548 (1517;1580)	☺️ 1500 (1499;1501)	Városi ált. isk.	☺️ 1475 (1473;1477)	Nagy városi ált. isk.	☺️ 1490 (1485;1496)
Természet-tudomány	8.	Ált. isk.	1686 (1640;1754)	☺️ 1587 (1585;1588)	Városi ált. isk.	☺️ 1555 (1553;1557)	Nagy városi ált. isk.	☺️ 1566 (1562;1571)
Angol idegen nyelv	6.	Ált. isk.	1588 (1521;1670)	☺️ 1500 (1499;1502)	Városi ált. isk.	☺️ 1479 (1477;1481)	Nagy városi ált. isk.	☺️ 1514 (1506;1521)
Angol idegen nyelv	8.	Ált. isk.	1701 (1623;1800)	☺️ 1617 (1616;1618)	Városi ált. isk.	☺️ 1582 (1579;1585)	Nagy városi ált. isk.	☺️ 1618 (1611;1628)
Német idegen nyelv	6.	Ált. isk.	1522 (1460;1578)	☹️ 1500 (1498;1502)	Városi ált. isk.	☹️ 1486 (1483;1490)	Nagy városi ált. isk.	☹️ 1504 (1496;1512)
Német idegen nyelv	8.	Ált. isk.	1833 (1763;1901)	☺️ 1587 (1584;1589)	Városi ált. isk.	☺️ 1555 (1550;1559)	Nagy városi ált. isk.	☺️ 1568 (1558;1578)

- ☹️ A feladatellátási hely eredményénél szignifikánsan alacsonyabb az adott érték
- ☺️ A feladatellátási hely eredménye nem különbözik szignifikánsan az adott értéktől
- ☺️ A feladatellátási hely eredményénél szignifikánsan magasabb az adott érték

A feladatellátási hely eredménye a tanulók CSH-indexének tükrében

Mérési terület	Évfolyam	Képzési forma	A tényleges eredmény a várhatóhoz képest	
			Országos regresszió alapján	A megfelelő képzési forma/településtípus feladatellátási helyeire illesztett regresszió alapján
Matematika	6.	Ált. isk.	-	-
Matematika	8.	Ált. isk.	-	-
Szövegértés	6.	Ált. isk.	-	-
Szövegértés	8.	Ált. isk.	-	-
Természet-tudomány	6.	Ált. isk.	-	-
Természet-tudomány	8.	Ált. isk.	-	-
Angol idegen nyelv	6.	Ált. isk.	-	-
Angol idegen nyelv	8.	Ált. isk.	-	-
Német idegen nyelv	6.	Ált. isk.	-	-
Német idegen nyelv	8.	Ált. isk.	-	-

- ☺ A feladatellátási hely eredménye szignifikánsan magasabb a várhatónál
 ☹ A feladatellátási hely eredménye nem különbözik szignifikánsan a várhatótól
 ☹ A feladatellátási hely eredménye szignifikánsan gyengébb a várhatónál

A feladatellátási hely eredménye az eddigi kompetenciamérésekben

Mérési terület	Évf.	Képzési forma	Átlageredmény (megbízhatósági tartomány)			
			OKM2022	OKM2021	OKM2019	OKM2018
Matematika	6.	Ált. isk.	1505 (1484;1539)	☹ 1565 (1511;1609)	☹ 1627 (1598;1668)	☹ 1639 (1596;1679)
Matematika	8.	Ált. isk.	1710 (1656;1756)	☹ 1760 (1710;1814)	☹ 1733 (1692;1777)	☹ 1700 (1644;1753)
Szövegértés	6.	Ált. isk.	1516 (1485;1550)	☹ 1586 (1521;1643)	☹ 1644 (1606;1691)	☹ 1637 (1602;1674)
Szövegértés	8.	Ált. isk.	1656 (1584;1716)	☹ 1733 (1686;1789)	☹ 1718 (1657;1777)	☹ 1697 (1650;1741)
Természet-tudomány	6.	Ált. isk.	1548 (1517;1580)			
Természet-tudomány	8.	Ált. isk.	1686 (1640;1754)			
Angol idegen nyelv	6.	Ált. isk.	1588 (1521;1670)			
Angol idegen nyelv	8.	Ált. isk.	1701 (1623;1800)			
Német idegen nyelv	6.	Ált. isk.	1522 (1460;1578)			
Német idegen nyelv	8.	Ált. isk.	1833 (1763;1901)			

- ☺ A feladatellátási hely 2022. évi eredménye az adott év eredményénél szignifikánsan magasabb
 ☹ A feladatellátási hely 2022. évi eredménye nem különbözik szignifikánsan az adott év eredményétől
 ☹ A feladatellátási hely 2022. évi eredménye az adott év eredményénél szignifikánsan gyengébb

Az alapszintet el nem érő tanulók aránya

Mérési terület	Évfolyam	Képzési forma	Alapszint	Az alapszint alatt teljesítő tanulók aránya (%)		
				A feladatellátási helyen	Országosan	A megfelelő képzési típusban/település-típusban
Matematika	6.	Ált. isk.	3. képességi szint	25,0	38,4	43,0
Matematika	8.	Ált. isk.	4. képességi szint	19,0	43,4	49,6
Szövegértés	6.	Ált. isk.	3. képességi szint	4,5	26,2	29,1
Szövegértés	8.	Ált. isk.	4. képességi szint	19,0	41,0	46,4
Természet-tudomány	6.	Ált. isk.	3. képességi szint	15,9	32,2	36,4
Természet-tudomány	8.	Ált. isk.	4. képességi szint	19,0	43,1	48,9
Angol idegen nyelv	6.	Ált. isk.	A1 képességi szint	12,5	33,2	36,8
Angol idegen nyelv	8.	Ált. isk.	A2 képességi szint	19,2	40,6	46,7
Német idegen nyelv	6.	Ált. isk.	A1 képességi szint	58,3	56,7	60,0
Német idegen nyelv	8.	Ált. isk.	A2 képességi szint	25,0	74,0	78,8

A minimumszintet el nem érő tanulók aránya*

Mérési terület	Évfolyam	Képzési forma	Minimumszint	A minimumszint alatt teljesítő tanulók aránya (%)		
				A feladatellátási helyen	Országosan	A megfelelő képzési típusban/település-típusban
Matematika	6.	Ált. isk.	2. képességi szint	4,5	15,5	17,9
Matematika	8.	Ált. isk.	3. képességi szint	4,8	20,3	23,9
Szövegértés	6.	Ált. isk.	2. képességi szint	0	8,5	9,6
Szövegértés	8.	Ált. isk.	3. képességi szint	0	17,7	20,5

* Ez az arányszám a figyelembe vehető és nem a jelentésben szereplő tanulók létszámára vonatkozik. A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 80. §-a alapján vizsgált minimumszint matematika és szövegértés területen 6. évfolyamon a 2. képességi szint, 8. és 10. évfolyam a 3. képességi szint.

Egyéni foglalkozások keretében:

- felzárkóztatás, tehetséggondozás, versenyre felkészítés

A HÉTVÉGI HÁZI FELADATOK SZABÁLYA

Az 1-8. évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra, és szünetekre) – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.

ISKOLAI DOLGOZATOK SZABÁLYA

Témazáró dolgozatok írását a szaktanár köteles egy héttel előbb bejelenteni a tanulócsoporthoz, időpontját az e-napló felületére be kell írni. Egy osztályban ugyanazon a napon legfeljebb kettő témazáró íratható. Az írásbeli számonkéréseket a tanár köteles 10 munkanapon belül értékelni, az érdemjegyeket ismertetni. A későbbi időpontban történő tájékoztatás következménye, hogy az érdemjegyek érvényüket veszítik. A javított munkát a tanuló megtekintheti, azt a pedagógus hazaküldheti, ha a tanuló hazavitte, a következő tanítási órára köteles visszahozni szülői aláírással.

A FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

A tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől és átvételtől az iskola igazgatója dönt a köznevelési törvény által meghatározott létszámhatárok figyelembevételével.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek a hatodik életévét az adott naptári év augusztus 31. napjáig betöltse. Az emelt szintű ének-zene osztály vonatkozásában a beiratkozás további feltétele az alkalmassági vizsgán való megfelelés.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát vagy személyi igazolványát,
- a gyermek lakcímkártyáját,
- a szülő –törvényes képviselő–személyi igazolványát,
- szükség esetén szakértői bizottság véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamra jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított szintfelmérő vizsgát kell tennie ének-zene tantárgyból és azokból a tantárgyakból, amelyet előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felelt meg, a vizsgát két hónapon belül megismételheti. A felzárkóztatásról a szülő gondoskodik, a gyermek köteles igénybe venni a szaktanárok által nyújtott segítséget.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát vagy személyi igazolványát,
- a tanuló lakcímkártyáját,
- a szülő személyi igazolványát,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot
- szülői felügyeleti jogot igazoló dokumentumot.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. Az iskola igazgatója köteles értesíteni a felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, a határidő-számítás, a mulasztás elbírására és a kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárás során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

A FENNTARTÓ ÁLTAL ENGEDÉLYEZETT OSZTÁLYOK ÉS CSOPORTOK SZÁMA

A szakmai alapidokumentum alapján:

Iskolánkban évfolyamonként két osztály engedélyezett. Az egyik osztályban emelt szintű ének-zene oktatás folyik városi beiskolázással, a másik osztályban fél osztály emelt szintű ének-zene oktatás városi beiskolázással, és fél osztály általános tantervű oktatás folyik körzetes beiskolázással, egész napos iskola (1-4. osztály) rendszerben.